

КВІТЕНЬ

2.04

– **Міжнародний день дитячої книги.**

Відзначається в день народження Г.-Х. Андерсена (1840–1902), данського письменника-казкаря).

– **155 років** від дня народження **Ніколаса Батлера** (1862–1947).

Американський педагог, доктор філософії, ад'юнкт-професор філософії, президент Асоціації професійної підготовки в Колумбії, засновник і президент Колумбійського педагогічного коледжу, голова Ради у справах народної освіти. Видавець наукового журналу „Педагогічний огляд”, засновник „Комітету десяти” – об’єднання педагогів для дослідження проблем вищої і середньої освіти. Лауреат Нобелівської премії Миру (1931).

3.04

– **215 років** від дня народження **Юрія Івановича Венеліна** (ін.22.04) (справж. – Георгій Гуца, 1802–1839).

Російський і український історик-славіст, етнограф,

філософ, один із основоположників слов'янознавства і болгаристики в Росії, а також фольклористики в Болгарії, дослідник історії закарпатських українців. Автор праць із болгарської історії літератури й фольклору, із проблем походження, складу й структури української пісні, українського правопису.

- 5–6.04 – **100 років** тому (1917) в Києві відбувся Перший Всеукраїнський учительський з'їзд, організований Товариством шкільної освіти. З'їзд визначив підвищення реформи шкільної освіти в Україні, мета якої – створення національної системи освіти.
- 6–8.04 (19–21 за н. ст.) – **100 років** тому (1917) відбувся Всеукраїнський Національний конгрес – перший представницький форум українського руху, який остаточно визнав Українську Центральну Раду (УЦР) всеукраїнським національним органом та поширення її компетенції на всю територію України.
- 6.04 – **245 років** від дня народження **Франсуа Шарля Марі Фур'є** (1772–1837).
Французький соціаліст-утопіст, творець учения про новий ідеальний суспільний лад – лад „гармонії”, в якому можуть розвиватися всі людські здібності. Критик існуючої системи виховання та засновник нової системи загального безплатного навчання й виховання, що мала розвивати у дітей активність і колективізм, готувати їх до суспільного життя.
- 8.04 – **165 років** від дня народження **Романа Гнатовича Заклинського** (1852–1931).
Український літературознавець, історик і етнограф, освітній діяч із питань виховання молоді в дусі українства, викладач Станіславської учительської семінарії, один із організаторів відкриття української гімназії та української книгарні у Станіславі, діяч „Просвіти”. Дослідник українського етнічного походження автора „Слова о полку

Ігоревім”, праці „Географія Русі: Русь Галицька, Буковинська й Угорська”, підручника „Руський буквар для народних шкіл”.

– **135 років** від дня народження **Дмитра Івановича Дорошенка** (1882–1951).

Український історик, літературознавець, педагог, державно-політичний і культурний діяч, учасник українського національно-визвольного руху (1917–1920), учитель історії комерційних шкіл Катеринослава та Києва, член київської та катеринославської „Просвіти”, один із фундаторів Української Центральної Ради, міністр закордонних справ в уряді П. П. Скоропадського. Професор Кам'янець-Подільського університету, керівник Українського наукового інституту в Берліні (з 1920 р. в еміграції), викладач історії церкви Варшавського університету, перший президент Української вільної академії наук у США. Автор понад тисячі наукових праць з історії України, літератури, культури і церкви.

9.04

– **135 років** від дня народження **Вадима Львовича Модзалевського** (1882–1920).

Український історик, геральдико- і мистецтвознавець, музейний і архівний діяч, директор земського музею старожитностей у Чернігові, керівник Чернігівської губернської вченової комісії, один із засновників ВУАН та керівник Постійної комісії ВУАН, автор проекту реформи архівної справи, проектів герба та печатки Української держави, видавець зібрань документів української давнини, актових книг Полтави та Стародуба. Автор видання з генеалогії козацької старшини „Малоросійський родословник” (у 4 т.), праць з історії України, історії козацьких родів, мистецтвознавчих досліджень.

10.04

– **290 років** від дня народження **Самуеля Гейніке** (1727–1790).

Німецький сурдопедагог, один із основоположників

усного (звукового) методу навчання глухонімих, засновник першого у Німеччині Інституту для глухих (нині – школа його імені), автор праць „Нова азбука та читання”, „Спостереження над німими та людською мовою”, „Про напрям думок глухонімого” та ін.

– **70 років** від дня народження **Юрія Кириловича Рудавського (1947–2007)**.

Український педагог, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент АПН України, заслужений діяч науки і техніки України, фахівець у галузі дидактичного забезпечення вивчення математичних дисциплін студентами інженерно-технічних та економічних спеціальностей, ректор Національного університету „Львівська політехніка”, доктор Вроцлавської політехніки. Автор навчальних і методичних посібників для вищих навчальних закладів, „Методичних рекомендацій щодо формування програми підготовки фахівців у кредитно-модульній системі організації навчального процесу”.

16.04 – Воскресіння Господнє. Великдень.

– **565 років** від дня народження **Леонардо да Вінчі (1452–1519)**.

Італійський живописець, скульптор, архітектор, учений-енциклопедист, інженер-механік, математик, філософ, представник доби Високого Відродження. Автор живописних творів „Мадонна Літта”, „Мона Ліза” („Джоконда”) та ін., праць із військово-інженерної справи, гідротехніки, перетворення рівновеликих площ та об’ємів, обчислення площин еліпса, побудови правильних многокутників та поділу кола на рівні частини, винахідник приладів, механізмів і машин, конструкцій літальних апаратів.

– **60 років** від дня народження **Ольги Степанівни Коноваленко (1952)**.

Український журналіст, редактор, публіцист, заступник

голови правління Всеукраїнського педагогічного товариства імені Г. Ващенка, головний редактор газети „Радянська освіта”, з 1993 р. – тижневика „Освіта” та газети „Український вчений”. Автор книжок „Сніг”, „Бджола любові потребує”, „Чому ми здавали екзамен з демократії?” та ін. Лауреат премій „Золоте перо”, імені Ярослава Мудрого.

17.04 – **15 років** тому (2002) Указом Президента України затверджено Національну доктрину розвитку освіти.

(ін. 5.04) – **135 років** від дня народження **В'ячеслава (Вацлава) Казимировича Липинського** (1882–1931).

Український мислитель, історіограф, соціолог, політичний і громадський діяч, дипломат, представник консервативної традиції в українській політичній філософії, дійсний член НТШ, один із засновників Українського вільного університету в Празі, в якому очолив кафедру української державності, повноважний міністр і посол Української держави в Австро-Угорщині, один із організаторів і лідерів Української демократично-хліборобської партії. Автор програмної праці „Листи до братів-хліборобів”, монографії „Україна на переломі. 1657–1659”, що започаткувала новий державницький напрям в українській історіографії.

21.04 – **235 років** від дня народження **Фрідріха Фребеля** (1782–1852).

Німецький педагог, теоретик дошкільного виховання, основоположник нової авторської системи виховання, засновник початкових шкіл за системою Й. Г. Песталоці, дитячих установ для ігор та занять дітей молодшого віку, організатор дитячих садків і підготовки виховательок для них за своєрідною методикою роботи. Система виховання Фребеля набула значного поширення в інших країнах, у тому числі й в Україні.

22.04 – **90 років** тому (1927) в Подєбрадах (Чехія) українська

інтелектуальна еміграція заснувала Українську господарську академію (з 1932 р. – Український Технічно-господарський інститут).

23.04

– Всесвітній день книги і авторського права.

– **100 років** тому (1917) на другому засіданні Української Центральної Ради (УЦР) ухвалено резолюцію про створення Української шкільної ради при УЦР для здійснення планомірної українізації школи в Україні.

– **100 років** тому (1917) Українською Центральною Радою схвалено проект Закону про нові функції педагогічних рад середніх шкіл України, за яким керівним органом у всіх типах шкіл визнавалися педагогічні ради, що свідчило про створення нової системи управління освітою в Україні.

– **125 років** від дня народження **Якова Борисовича Резника** (1892–1952).

Український педагог, доктор педагогічних наук, професор, учитель, засновник і керівник дитячого будинку в Києві, викладач курсу педагогіки у педагогічних вищих навчальних закладах Одеси, Києва, Старобельському учительському інституті. Автор праць з проблем дидактики, методичних посібників для вчителів, зокрема, „Психологічні основи навчального процесу”, „Методика закріплення навчального матеріалу”, „Пояснювальне читання в початковій школі” та ін.

24.04

– **150 років** від дня народження **Олександра Михайловича Колесси** (1867–1945).

Український літературознавець і мовознавець, фольклорист і поет, громадсько-політичний діяч, дійсний член НТШ, доцент і професор Львівського університету, дослідник пам'яток давньоукраїнської писемності, фольклору, історії української мови.

– **145 років** від дня народження **Юрія Кміта** (псевд. – Юрій Задуманий, 1872–1946).

Український письменник, літературознавець, етнограф, діалектолог, священик, автор словника бойківських говорів, матеріали якого увійшли до „Словника бойківських говірок” М. Онишкевича, розвідок з діалектології „Бойківське весілля”, „Різдвяні свята у бойків”, „Народні пацір’ї”. Співавтор збірника „Матеріали до історії галицько-руського шкільництва XVIII–XIX ст.”

- 26.04 – **День Чорнобильської трагедії.**
– 1986 – на атомній електростанції в Чорнобилі сталася аварія.
- 27.04 – **135 років** від дня народження **Едуарда Шпрандера** (1882–1963).
Німецький педагог, психолог, ідеолог культурної педагогіки, послідовник Гумбольдта, професор Лейпцигського й Берлінського університетів. Автор праць із психології, історії і теорії педагогіки, шкільної освіти.
- 28.04 – **155 років** від дня народження **Георгія Івановича Челпанова** (1862–1936).
Український і російський психолог-педагог, логік, філософ, фундатор вітчизняної психологічної науки, основоположник учення про методологію психологічної науки, учення про метафізичну природу людської душі та системи психологічних знань, викладених у підручнику „Психологі”; професор Київського і Московського університетів, засновник і директор Психологічного інституту імені Л. Г. Щукіної (Москва). Автор праць „Мозок і душа”, „Історія основних питань етики”, „Про викладання психології в середній школі”, підручників із психології та логіки для гімназій і самостійного навчання, курсів публічних лекцій та ін.
- 29.04 – **205 років** тому (1812) у Харкові засновано перший на території України Інститут шляхетних дівчат.
- 30.04 – **240 років** від дня народження **Карла Фрідріха Гаусса**

(1777–1855).

Німецький математик, фізик, астроном, геодезист, „король математики”, основоположник теоретичної і прикладної математики, диференціальної геометрії, теорії чисел, класичної теорії електрики й магнетизму, геодезії, теоретичної астрономії, завідувач кафедри математики й астрономії Геттінгенського університету та директор Геттінгенської астрономічної обсерваторії.

– **165 років** від дня народження **Миколи Яковича Грота** (1852–1899).

Український і російський психолог, філософ, один із основоположників російської експериментальної психології, професор Ніжинського історико-філологічного інституту, Новоросійського (Одеса) та Московського університетів, засновник і перший редактор журналу „Вопросы философии и психологии”. Автор праць „Психологія відчуттів у її історії та головних основах”, „До питання про реформу логіки. Досвід нової теорії розумових процесів”, „Питання філософії та психології”, „Основи експериментальної психології”.